

GESPRESKTECHNIKEN

Wat zij zegt, dat is echt een goed idee

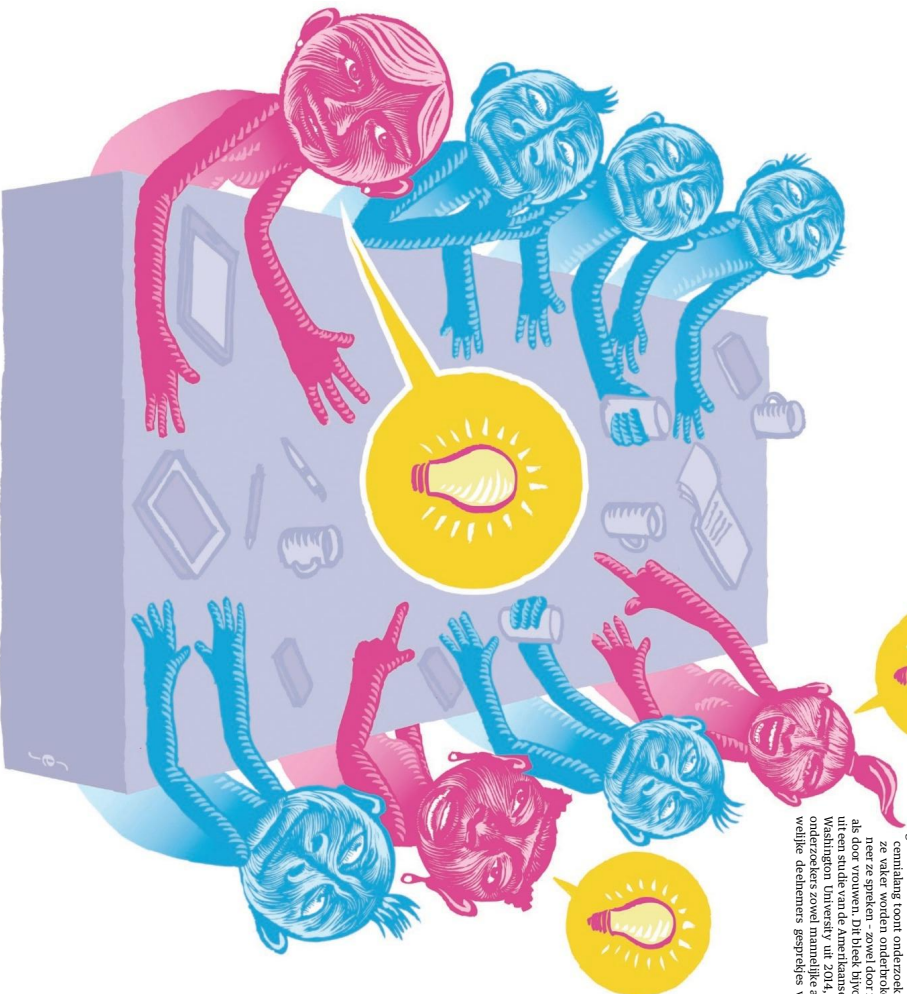
Vrouwen worden vaker in de rede gevallen dan mannen en krijgen minder waardering voor hun werk. Staffleden in het White Huis hebben er alles op gevonden: tijdens vergaderingen fungeren ze als 'elkaar's versterker'. Dat werkt. En vrouwen kunnen nog meer doen.

Door onze medewerker Anouk Meurgens

Weinig vrouwen blijven zo onverstoorbaar als ze worden onderbroken als Hillary Clinton spreekt. Dat Donald Trump maar in de rede viel tijdens het eerste presidentieel debat, vertrok ze geen spier. Soms glimlacht ze erin in de camera, of rolt ze met haar ogen. Een keert moet ze hardop lachen.

Zo konbetoog als Clinton was tijdens het debat, zogeheten 'resistant' op het moment dat Trump haar onderbrak. Trumps gestrat. kindertchtig en respectloos. Veel vrouwen kozen een andere insteek. Ja, wat Trump deed was irritant. Maar het was vooral erg herkenbaar. Vrouwen hebben er meer moeite mee gehoord te worden dan mannen. Alderendrang voort ontbrekt aan dat

meer ze spraken - zowel door mannen als door vrouwen. Dit bleek bijvoorbeeld uit een studie van de Amerikaanse George Washington University uit 2014, waarbij onderzoekers zowel mannelijke als vrouwelijke deelnemers gesprekfes van drie

ILLUSTRATIE ENKELING

minder liefere voeren op het aantal interrupties bijhouden. In het eerste presidentieel debat, waan Donald Trump Hillary Clinton 51 keer onderbrak, deed zij dat slechts 17 keer bij hem. In het debat van afgelopen zondag was de score volgens website Vox.com 18:1 voor Trump.

Wat is de reden voor deze verschillen? Het antwoord ligt in de manier waarop vrouwen worden onderbroken. Dit was de conclusie van een onderzoek uit 2005 van sociaal psycholoog Madeline Hellman, werkzaam voor New York University. Beide problemen worden veroorzaakt door *gender bias* - de vaak onbesefde neiging met waare te hebben met de voorkeur te geven aan mannen aan de dnd en en woorden van vrouwen.

Vrouwen als elkaar's versterker

In het White Huis heeft men hierfies op gevonden. Het eun oud-wetkneester ontbings weten aan *The Washington Post*. Tijdens de eerste termijn van president Obama werd de White House Senior Staff behoorlijk in de minderheid. Daarom hadden deze vrouwen onderling afgesproken dat ze zouden fungeren als elkaar's versterker. Elke keer dat één van deze vrouwen een goed punt maakte in een vergadering, werd dat door een andere vrouw herhaald. Bovendien werd zodat mannen er niet met het idee vooroor konden gaan.

Een slim idee, vindt Danielle Braun van de Academie voor Organisationspsychologie. Ze is coporate antropoloog en gespecialiseerd in organisatiecultuur en leiderschap. "Deze vrouwen zijn in de minderheid. Ze worden vaak onderbroken en worden vaak niet gehoord. Ze worden zo toch een goetijkwaardige spelert in het gesprek. *Grifpewer* op kantoor." Braun gebruikt de techniek, genaamd 'amplificatie' - zelf ook in haar trainingen. Alleen is het dan de gespreksleider die voor versterker speelt.

Amplicatie is een onderdeel van *Deep Democracy*, een gespreksmethode in Zuid-Afrika woen ontwikkeld, om de stem van de minderheid in een dialoog toe te vegen aan een meerderheidsbesluit. Zodan iemand een tegendraas geluid haat horen, herhaalt de gespreksleider dit - lefist in een sterker bewoording. Braun: "Jds stiel dat herhaald zegt: 'Ik zou het prettig vinden als jij ook zou zeggen dat...'. Het is dan verandering. Dan zegt de gespreksleider: 'Het zou goed zijn als u voortaan minder gewijfd en geluid wordt.'" De methode is effectief, maar vereest wel wat durvend papieren. Is dat irritant. Je locht niet hetenlijk te herhalen wat iemand zegt. Geduld is er ve eeigen woorden.

Oogcontact helpt ook

Ook via oogcontact kunnen vrouwen elkaar steunen in een groepsgeprek. Wanneer een spreker in een vergadering klaar is met spreken, kijkt hij doorgaans iemand aan die het woord moet overnemen. Volgens Thine Willem van hebben vrouwen mannelijke, als vrouwelijke sprekers de neiging op dat moment vaker een man aan te kijken. Het gevolg is dat mannen meer aan het woord zijn. "Veel mensen zijn zich hier niet van bewust", zegt sociaal psycholoog Roos Vonk. "Maar als vrouwen vaker andere vrouwen zouden aankijken, zou dat kunnen helpen om de stem van vrouwen langer aan het woord."

Dan maar is er nog een rol weggelegd voor de nonulist. Vork: "Dat is meestal een vrouw. Vraag haar van tevoren erop te letten dat de opmerkingen van vrouwen goedvertegenwoordigd zijn in de notulen. Dan heb je nog een extra kanaal om de vrouwenstem beter te laten horen." Deze methode wordt ook gebruikt door de Amerikaanse psycholoog Rosemary Tiedens. "Ik zou zeggen dat er maar bij in je artikel, dan geven we meteen het goede voorbeeld."

Het blinkt mooi, al de vrouwelijke soliditeit, maar willen vrouwen dit wel? Volgens Vonk is dat niet het geval. "Ik heb onderzoek van de Utrechtse hoogleraar Belle Dertis voor al zichtbaar in maatschappelijke omgevings. Bijvoorbeeld bij de politie."

Vank denkt dat de White Huis-methode best zou kunnen werken in Nederlandse organisaties, mits er een coöperatieve sfeer heest. "Vrouwen moeten dat in een omgeving niet voor hen zelf. Anders blijft de gezet in de trant van: 'Ik heb alle nou opmerking niet?' Bovendien moet het initiatief vanuit de vrouwen zelf komen, niet worden opgelegd door een manager of baas. "Anders wordt dat herhalen leun maar gespocht van."

Het moet geen geforceerd kunstje worden, daar komt alleen maar Roos Vonk, psycholoog

Heb je hadt weer

Wat kunnen vrouwen weten nog doen om boven de mis uit te komen? Alle rechten metzelen die helpen om de stem van de minderheid te spreken, zegt Braun. "In diezelfde omstandigheden, maar met andere Heleje hater weer, denken mensen dan. Het gevolg is dat mensen deze persoon gaan zien als het probleem, en de inhoud van haar argumenten negeren." Wat dan helpt, is als de gespreksleider andere teamleden betrekt bij het onderwerp. "Stel de eerste vraag: 'Hoe zou jij het behandelen?' En dan wordt het gesprek geleid door de andere personen. Een andere tip is het zoeken van een sponsor. "Dat is niet hetzelfde als een coach", benadikt Braun. Een sponsor is iemand die deuren voor je aan openen, of je kan voorstellen aan belangrijke contacten. Dat kan iemand zijn met een hogere functie bij het bedrijf, of in het geval van een organisatie met een vrouwelijke sector met meer success. "Geef een vrouw een coach, en er wordt al snel gekweend over de kinderen. Mannen hebben sponsors, vrouwen hebben coaches."

Lesbeth Tettero, adviseur en coach

Gesprekstekeningen kunnen een handig steunpunt in de ruzijn zijn, maar als vrouw vaker je mond openen vereest ook een vaak aardig gevoel. Volgens Vonk is dat niet strookt met dominant gedrag. Volgens communicatie-adviseur Lesbeth Tettero is dit een bekend probleem. "Kijk maar naar Hillary Clinton. Zij wijkt af van de norm, omdat ze zich dominant opstelt. Daarom gaat de discussie vaak over haar heen. Het is een strategie die vaak wordt gebruikt om de aandacht te krijgen. Toch is dat geen reden om te zwijgen, vindt Tettero. Ze stelt vrouwen tijdens haar trainingen vaak de vraag: 'Wij je aarding of vaardig gevonden worden?' "Vaak blijkt dat eerste dan toch erg belangrijk. Maar waarom eigenlijk? Zij vindt dat ook niet de reden. "Het uit als niet iedereen jou aarding vindt? Wees eens de bich. In de praktijk blijkt dat anderen je assertrivert vaak best op prijs stellen."

